

Tīrs gaiss
veselīgākai Skotijai.

Svētdien, 2006. gada 26. martā – tīrs gaiss veselīgākai Skotijai.

Svētdien, 26. martā no plkst. 6 no rīta Skotija kļūs brīva no cigarešu dūmiem. No šīs dienas ikvienam cilvēkam Skotijā būs tiesības uz darbu un sabiedrisko dzīvi nepiedūmotā vidē. Šī brošūra skaidro, ko tieši no cigarešu dūmiem brīva vide nozīmēs konkrēti jums un kas sagaidāms, kad aizliegums stāsies spēkā.

Ikvienā vietā, kur redzama šī zīme, jūs esat ar likumu pasargāti no pasīvās smēķēšanas kaitīgajās ietekmes. Tā ietver palielinātu plaušu vēža, sirdsslīmību un dažādu bērnu saslimšanu risku.

Ko šis likums nozīmē.

No 26. marta ar likumu būs aizliegts smēķēt lielākajā daļā telpu, izņemot personīgās mājas. Tas skar restorānus, bārus, kafejnīcas, viesnīcas, teātrus, bingo zāles, baznīcas zālēs, sporta centrus, tirdzniecības centrus, sabiedrisko transportu, skolas, slimnīcas un visus klubus.

Šis likums attiecas arī uz gandrīz visām darba vietām, ieskaitot smagās kravas automašīnas un preču pārvadāšanas automašīnas. Smēķēšana darba telpās netiks atļauta, un tas attiecas uz jau esošajām smēķēšanai paredzētajām istabām un zonām. Tādēļ, ja vien jūs nestrādājat savās vai kādas citas personas mājās, vai arī vienā no telpām, kas ir atbrīvotas no šī likuma izpildes, smēķēšana telpās būs nelikumīga. Darba devēji var iekārtot saviem darbiniekiem un klientiem smēķēšanas nojumes ārā, ar noteikumu, ka tās atbilst likumdošanai, taču tas nav viņu pienākums.

Ko jūs varat darīt.

Visās telpās, kur nedrīkst smēķēt, ir jābūt izliktām brīdinājuma zīmēm par smēķēšanas aizliegumu līdzīgi tai, kas ir parādīta šeit. Ja kāds cilvēks smēķē un jūs vēlaties par to ziņot, uz brīdinājuma būs informācija par to, pie kā jums ir jāvēršas (piemēram, pie īpašnieka vai vadītāja). Ja ar to problēma netiek atrisināta, jūs varat iesniegt savu sūdzību, zvanot pa tālruni **0845 130 7250**. Maksa par telefona sarunu tiks aprēķināta pēc vietējo sarunu tarifa. Visas šāda veida sūdzības izskatīs vietējie vides pārvaldes veselības darbinieki.

clearing the air*

Telpu darba devējiem un vadītājiem ir jāveic visi nepieciešamie piesardzības pasākumi, lai nodrošinātu saviem darbiniekiem, klientiem un apmeklētājiem iespēju atrasties nepiedūmotās telpās. Ja jūs pats esat darba devējs vai vadītājs un jūs neesat saņēmis informācijas paketi par jaunā likuma izpildi, zvaniet pa tālruni **0845 300 3488** vai apmeklējiet mūsu mājas lapu **www.clearingtheairscotland.com**. Mājas lapā ir arī atrodama tālāka informācija par pretsmēķēšanas likumu, ieskaitot bieži uzdotos jautājumus, pilnu to telpu sarakstu, kurās smēķēt ir aizliegts, un dažus izņēmumus, kur tas ir atļauts.

Smēķēšanas atmešana.

Ja jūs esat smēķētājs un vēlaties izmantot šo izdevību, lai atvestu smēķēšanu, jūs varat saņemt palīdzību no Smokeline pa tālruni **0800 84 84 84**. Jūs varat arī sazināties ar jūsu vietējo iecirkņa ārstu vai Valsts veselības aizsardzības dienesta valdi (NHS board), kas sniegs jums padomu par to, kā atvest smēķēšanu un kāds smēķēšanas atmešanas atbalsts ir rodams jūsu apgabalā.

J. Kādēļ mums ir nepieciešams šis likums?

A. Lai aizsargātu cilvēkus no pasīvās smēķēšanas radītā veselības riska, kura esamība ir pierādīta, t.i. no citu cilvēku radīto tabakas dūmu ieelpošanas.

J. Kas realizēs šo likumu?

A. Likumu realizēs vietējie Vides veselības pārvaldes darbinieki, kuri būs pilnvaroti ieiet visās telpās, kur aizliegts smēķēt, lai pārbaudītu, kā šis likums tiek pildīts. Viņi varēs arī uzlikt fiksētu soda naudu ikvienam, kas pārkāpj vai ir pārkāpis likumu.

J. Kāds sods paredzēts par šī likuma pārkāpšanu?

A. Personām, kuras smēķē telpās, kur tas nav atļauts, var uzlikt fiksētu soda naudu £50 apmērā. Atteikšanās maksāt vai soda nesamaksāšana var izraisīt lietas ierosināšanu un soda naudu līdz £1000. Cilvēkiem, kas ir atbildīgi par telpām, kurās smēķēt nav atļauts, var uzlikt noteiktu soda naudu £200 apmērā par to, ka viņi ir atļāvuši personām smēķēt savās telpās, vai par to, ka nav izliktās brīdinājuma zīmes. Atteikšanās maksāt vai soda nesamaksāšana var izraisīt lietas ierosināšanu un soda naudu līdz £2500.

Smēķēšana – fakti.

Vairāk nekā 13 000 cilvēku Skotijā katru gadu mirst no tabakas izstrādājumu lietošanas - tas ir 250 cilvēki nedēļā vai 35 cilvēki katru dienu.

Plaušu vēzis nogalina vairāk cilvēku nekā jebkurš cits vēzis.

Katru 9 plaušu vēža slimnieku nāves gadījumus izraisa smēķēšana.

Ir aprēķināts, ka katru gadu Skotijā aptuveni 1 000 cilvēku, kas nekad mūžā nav smēķējuši, mirst pasīvās smēķēšanas dēļ.

Ir aprēķināts, ka smēķēšanas aizliegums novērsīs 219 nāves gadījumu gadā no plaušu vēža un koronārajām sirds slimībām un līdz 187 nāves gadījumiem gadā no tiekas un elpošanas ceļu slimībām.

Ar 30 minūtēm, kas pavadītas pasīvi smēķējot, ir pilnīgi pietiekami, lai samazinātu koronāro asinsriti veselīga pieauguša cilvēka ķermenī.

Ilgstoša pasīvā smēķēšana par aptuveni 24 % palielina iespēju saslimt ar plaušu vēzi, par aptuveni 25 % iespēju saslimt ar koronārajām sirds slimībām un tā var izraisīt veselu rindu saslimšanu bērnos.

Avoti: UK Health Education Authority – Deaths in 1995; Cancer Research UK 2002; Scientific Committee on Smoking and Health 2004; University of Glasgow 2005; Health and Economic Research Unit, Aberdeen University, 2005; Journal of the American Medical Association 2001.

Alternatīvie šī dokumenta formāti un kopienas valodu versijas ir pieejami pēc pieprasījuma pa tālruni 0131 244 5660.

